

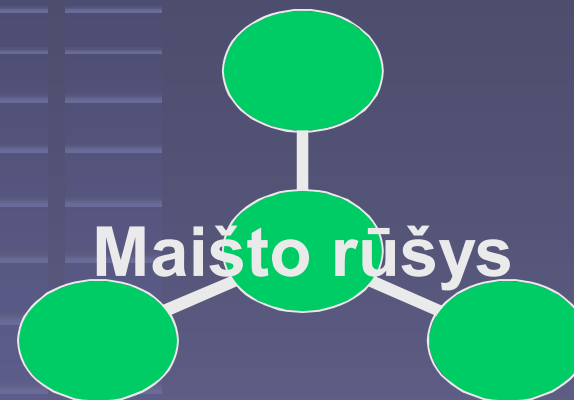
Maištininkai kultūroje ir literatūroje

Uždavinys:

*Samprotaus žodžiu ir raštu
naudodami literatūrinius ir
istorinius kontekstus*

APIBRĖŽKIME

- Maištas - gaivališkas sukilimas, ginkluotas pasipriešinimas
...*pratęskite*

„Maištavimu žmogus užtaiso pažeistą laisvę,
kaip jūros sraigė perlu užtaiso savo žaizdą“. (A.Maceina)

MAIŠTO SAMPRATA

*Pažįstami maištininkai
kultūroje ir
literatūroje:*

.....

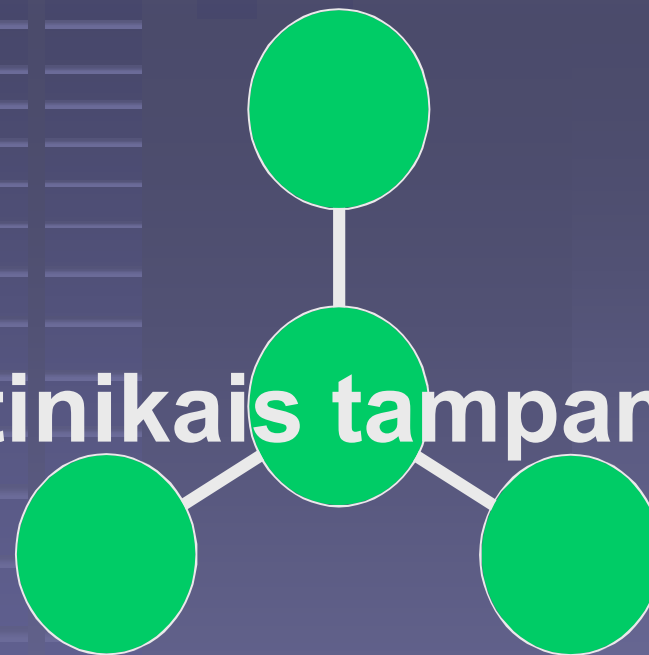
.....

.....

.....

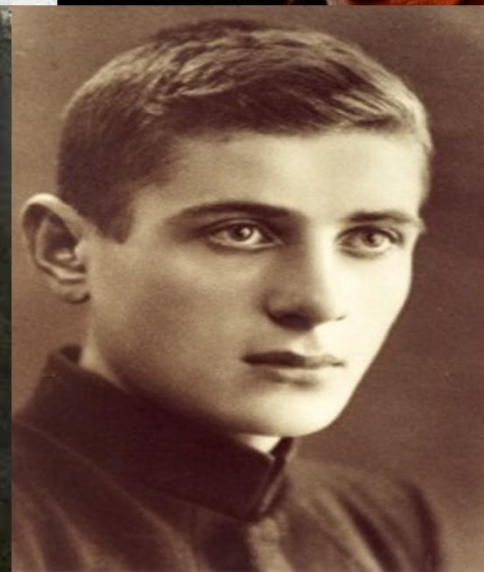
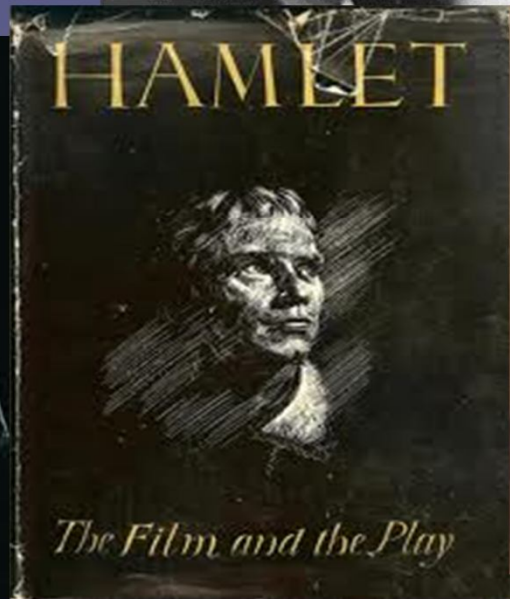
.....

Maištinikais tampama dėl

Protų kovos – trumpas darbas grupėse. Kas bendro?

- Hamletas
- V. Visockis
- B. Pasternakas
- V. Mačernis
- A. Mamontovas

Atsakymas :)

Scena....

- Juos visus jungia ir vienija maištinga siela, noras ištrūkti iš pilkos kasdienybės, kūrybinis polėkis ir ***EGZISTENCINĖ VIENATVĖ***

Tekstų analizė

VASAROS SONETAI 1

*Atleisk, režisieriau, aš taip esu išsekęs...
Mane nuvargino kasdien vis rolės naujos.
Tu pažiūrėki: kokios mano tuščios ir negyvos
akys,
Ir jau širdies seniai nebepasiekia kraujas.*

*Aš kažkada tikėjau rasti personažą,
Kuriuo galėčiau savo sielą išsakyti,
Bet ką radau, tebuvo gestai, mimikos ir
žodžiai gražūs,
Ir tas betikslis blaškymasis scenoje mažytėj.*

*Veltui, režisieriau, kažko vaidinime
ieškojome...
Dabar aš eisiu ir vaidinsiu, rolės nepaskaitęs,
Ir paskutinėj scenoj taip suriksiu:
"Mano siela mirė",
Pratrūksiu tokiu širdį draskančiu raudojimu,*

*Kad ložėj kažin kur nualps išbalusi mergaitė
Ir salėje žiūrovai bus ilgai nuo išgąščio
pastirę.*

Šarnelė, 1944.VII.13

V.Mačernis

- Darbas porose -grupėse
- Tema ir pagrindinė mintis (raktinis sakinyss, egzistencializmo idėja)
- Adresatas ir jo reikšmė (kam skirats eilėraštis? Kodėl?)
- Lyrinis veikėjas (jausmai, norai, nuotaika...)
- Erdvė ir vieta (kur ir kada vyksta veiksmas, kokia tai aplinka?)
- Istorinis kontekstas (ką matome ir ką nujaučiame)
- **TEIGIAME IR CITUOJAME**

Palyginimas (vadovėlis 367 puslapis)

Hamletas

■

*Kaip tylu. Aš išėjau į sceną,
Atsišliejęs staktos išlenktos.
Aš visuos aiduos išgirst norėjau,
Kas šiam amžiui šviečia ant kaktos.*

*Į mane juoda naktis alsuoja
Tūkstančiais binoklių. Imk ir rėk:
Jei gali, jei dar gali, o Dieve,
Tai neduok man gert iš tos taurės.*

*Mielas man Tavasis atkaklumas,
Ir vaidinti rolę aš imuos,
Bet aplinkui jau kitokios dramos,
Jei gali, dabar mane vaduok.*

*Kas atšauks? Spektaklis prasidėjo,
Jokio kelio man atgal nebus.
Vienas aš, aplinkui fariziejai.
Reta kam gyvenimas saldus.*

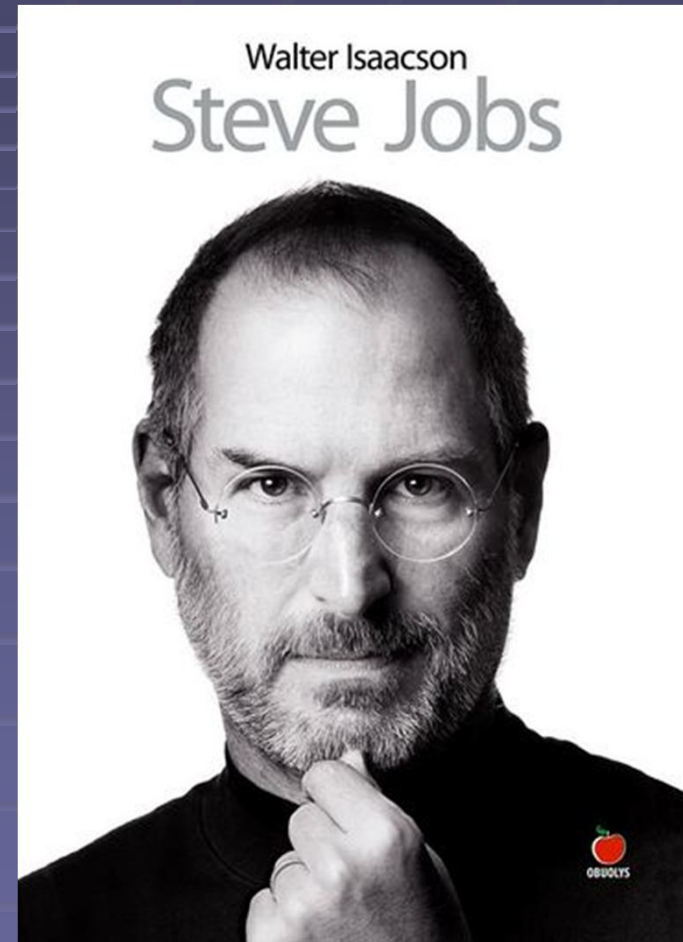
■

Borisas Pasternakas, 1989

- Kas adresatas?
- Kur vyksta veiksmas?
- Kokia tema?

Individuali užduotis

- Sukurkite aforizmą (auksinę mintį), kuriame raktinis žodis būtų –**MAIŠTAS**
- Taip pat galite naudoti (galima keisti gramatinę formą):
- žmogus, siela, laisvė, gelmė, laimė, vienatvė, kančia, kova, auka, beprasmybė, prasmė, saviraiška...

„Žmogus- maištininkas“ iš esmės yra laisvės žmogus

Teiginiai, kuriuos reikia pabaigti

- *Maištininkai suvokia pasaulio tuštybę ir nenori...*
- *Maištininkai nuolat jaučiasi gyvenamą dūžtančių formų pasaulyje, nes...*
- *Maištininkų galime sutikti mus supančioje aplinkoje...*
- *Aš save galėčiau (negalėčiau) pavadinti maištininku...*

Darbas grupėse- porose

- Sudarykite visų laikų ryškiausių maištininkų

TOP 5:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

A. Mamontovas “Laužo šviesa”

- *Laužo šviesa naktį
Guodžia gaivina mane
Nerimas stingsta veide
Kas ten toli tamsoje?*

*Laužas prieš mano akis
Dega karštai lyg širdis
Laukiu prie laužo šviesos
Gal kas atklys iš tamsos*

*Gal kas prie laužo sustos
Gal pasiilgs šilumos
Tam kas klajoja naktį
Laužo šviesa bus viltis*

*Žvaigždės pakilo aukštai
Šaukia jas paukščių takai
Laužas žvaigždes man atstos
Šviesą ir šilumą duos*

*Dek, šviesk ir neužgesk
Šildyk rankas
Glostyk akis atmerktas
Būk vienintelė viltis
Nors ir mano paties
Uždegta naktį*

*Laužas ilgai dar liepsnos
Kas man jo šviesą atstos
Net visagalė naktis Laužo užpūst neišdrįs*

▪

- Parengė lietuvių kalbos vyr.mokytoja
Vilma Vilkytė –Žemaitaitienė
- Vilniaus lietuvių namai